

Laidiens: 03.06.2016., Nr. 107

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/107.9

Ministru kabineta noteikumi Nr. 331

Rīgā 2016. gada 31. maijā (prot. Nr. 26 6. §)

Noteikumi par pasākumiem, kas saistīti ar civilās aviācijas nelaimes gadījumiem

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par aviāciju"
66. panta pirmo daļu*

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā notiek aviācijas nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa un cilvēku meklēšanas un glābšanas darbi;

1.2. civilās aviācijas nelaimes gadījuma seku likvidēšanas kārtību;

1.3. institūciju sadarbības kārtību.

2. Noteikumos lietotie termini:

2.1. Latvijas Republikas meklēšanas un glābšanas atbildības rajons (1. pielikums) – Rīgas lidojumu informācijas rajons, kurā atbildība par gaisa satiksmi Latvijai noteikta saskaņā ar starptautiskajiem līgumiem;

2.2. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajons – Latvijas Republikas meklēšanas un glābšanas atbildības rajons, izņemot civilo lidlauku (lidostu) glābšanas dienestu reaģēšanas zonas, militāros lidlaukus, militāros poligonus un Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonu;

2.3. Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajons – Baltijas jūras un Rīgas jūras līča akvatorija Latvijas Republikas meklēšanas un glābšanas atbildības rajonā;

2.4. Operatīvās rīcības plāns – detalizēts pasākumu kopums, lai nodrošinātu civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa un cilvēku meklēšanu un glābšanu, civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma seku likvidēšanu un institūciju sadarbību Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā;

2.5. civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienesta atbildības rajons (saskaņā ar Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) izdotajiem standartiem un rekomendācijām) – teritorija deviņu kilometru un 260 metru (piecu jūras jūdžu) rādiusā no skrejceļa centra, kurā lidosta ir apzinājusi piebraucamos ceļus, infrastruktūras objektus un medicīnas iestādes;

2.6. civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienesta reaģēšanas zona – teritorija, kuras robežās lidlauka (lidostas) glābšanas dienests ierodas pirms Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ierašanās;

2.7. COSPAS/SARSAT sistēma – starptautiskā satelītu sistēma, kas izveidota, lai avārijas gadījumā uztvertu avārijas ziņojumus no gaisa kuģu un personālajām satelītu avārijas radioboļām.

3. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs atbilstoši kompetencei un saskaņā ar šiem noteikumiem un operatīvās rīcības plānu nodrošina aviācijas nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa un cilvēku meklēšanas un glābšanas pasākumu koordinēšanu tā atbildības rajonā, kā arī ārpus tā, ja tas paredzēts starptautiskajos līgumos, kuru dalībniece ir Latvijas Republika, un civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma seku likvidēšanas darbu koordinēšanu. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra darbību nodrošina Valsts robežsardze, un tas darbojas nepārtrauktā režīmā 24 stundas diennaktī.

4. Operatīvās rīcības plānu izstrādā un apstiprina Valsts robežsardze, to saskaņojot ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, Valsts policiju, Krasta apsardzes dienestu, Satiksmes ministriju, valsts akciju sabiedrību "Latvijas gaisa satiksme" (turpmāk – Latvijas gaisa satiksme), valsts aģentūru "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra), Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroju, Ārlietu ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību.

5. Operatīvās rīcības plānā norāda šo noteikumu 2. pielikumā minēto informāciju, kā arī citu informāciju, kas nodrošina iespēju līdz minimumam samazināt cilvēku dzīvībai un veselībai nodarītos zaudējumus un īpašuma bojājumus civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā.

6. Šo noteikumu 4. punktā minētās institūcijas pēc Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra pieprasījuma sniedz informāciju par to rīcībā esošajiem resursiem civilās aviācijas gaisa kuģa un cilvēku meklēšanas un glābšanas darbu un civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma seku likvidēšanas darbu veikšanai, kā arī informāciju par atbildīgajām amatpersonām un kontaktinformāciju saziņai ar tām. Pēc noteiktās informācijas saņemšanas Valsts robežsardze to apkopo un iekļauj operatīvās rīcības plānā.

7. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centram ir tiesības civilās aviācijas gaisa kuģa un cilvēku meklēšanas un glābšanas un civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma seku likvidēšanas darbu veikšanā iesaistīt juridiskās un fiziskās personas, kuras nav minētas operatīvās rīcības plānā.

8. Ja ir noticis liela mēroga civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums, aktivizē Aviācijas nelaimes gadījuma informācijas centra darbību. Aviācijas nelaimes gadījuma informācijas centra sastāvā darbojas šo noteikumu 4. punktā minēto institūciju atbildīgās amatpersonas, kuru darbu organizē un vada Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs. Aviācijas nelaimes gadījuma informācijas centra kompetenci nosaka operatīvās rīcības plānā.

9. Īstenojot civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa un cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus, civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma seku likvidēšanu un institūciju sadarbību atbilstoši operatīvās rīcības plānam, tiek veiktas šādas darbības:

9.1. civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma identificēšana un institūciju informēšana par civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumu:

9.1.1. Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, saņemot no COSPAS/SARSAT un citām ar to saistītām sistēmām informāciju par civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumu Latvijas Republikas meklēšanas un glābšanas atbildības rajonā, nekavējoties informē Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centru;

9.1.2. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, saņemot informāciju no Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra vai citiem avotiem par civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumu, informē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, Valsts policiju, Civilās aviācijas aģentūru, Latvijas gaisa satiksmi, Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroju un Ārlietu ministriju (ja nelaimes gadījumā iesaistīti ārvalstu gaisa kuģi vai pilsoņi), kā arī, ja nepieciešams, ārvalstu aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrus;

9.2. nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa meklēšana:

9.2.1. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā, nelaimes gadījumā cietušā gaisa kuģa meklēšanu vada Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Valsts robežsardzi, Valsts policiju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Meklēšanas rajona koordinātes nosaka Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, bet Latvijas gaisa satiksme nodrošina gaisa telpas izmantošanas ierobežojumus;

9.2.2. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienesta reaģēšanas zonā, nelaimes gadījumā cietušā gaisa kuģa meklēšanu saskaņā ar civilā lidlauka (lidostas) ārkārtas situāciju rīcības plānu vada civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienests sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu;

9.2.3. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā, Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs vada nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa meklēšanu sadarbībā ar Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centru;

9.2.4. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis militārajā lidlaukā vai militārajā poligonā, nelaimes gadījumā cietušā gaisa kuģa meklēšanu saskaņā ar teritorijas ārkārtas situāciju rīcības plānu vada Nacionālie bruņotie spēki;

9.3. nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa atrašanās vietas perimetra ierobežošana un apsardze:

9.3.1. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā, Valsts policija organizē nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa atrašanās vietas perimetra ierobežošanu un apsardzi, lai varētu veikt gaisa kuģa un cilvēku glābšanas pasākumus;

9.3.2. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā, Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs koordinē visu veidu kuģošanas līdzekļu kustību nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa atrašanās vietā;

9.3.3. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienesta reaģēšanas zonā, Valsts policija organizē nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa atrašanās vietas perimetra ierobežošanu un apsardzi, lai varētu veikt gaisa kuģa un cilvēku glābšanas pasākumus;

9.4. cilvēku meklēšanas un glābšanas darbu veikšana aviācijas nelaimes gadījumā cietušā civilās aviācijas gaisa kuģa atrašanās vietā:

9.4.1. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā, cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus atbilstoši kompetencei veic Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, bet atbalstu savas kompetences jomā sniedz Valsts policija, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, Valsts robežsardze un Nacionālie bruņotie spēki;

9.4.2. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienesta reaģēšanas zonā, cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus atbilstoši kompetencei saskaņā ar civilā lidlauka (lidostas) ārkārtas situāciju rīcības plānu veic civilā lidlauka (lidostas) glābšanas dienests līdz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ierašanās brīdim, bet atbalstu sniedz Valsts policija, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests un Valsts robežsardze;

9.4.3. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centra atbildības rajonā, cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus saskaņā ar normatīvajiem aktiem un izstrādāto operatīvo rīcības plānu veic Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, bet atbalstu savas kompetences jomā sniedz Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs, Nacionālie bruņotie spēki, Valsts policija, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests un Valsts robežsardze;

9.4.4. ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījums noticis militārajā lidlaukā vai militārajā poligonā, cilvēku meklēšanas un glābšanas darbus atbilstoši kompetencei saskaņā ar teritorijas ārkārtas situāciju rīcības plānu veic Nacionālie bruņotie spēki sadarbībā ar Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centru, bet atbalstu savas kompetences jomā sniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests;

9.5. civilās aviācijas gaisa kuģī esošo personu skaita un identitātes noskaidrošana:

9.5.1. pieprasījumu par to personu skaitu un identitāti, kuras atradušās civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā cietušajā gaisa kuģī, Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs nosūta lidostai, no kuras gaisa kuģis veicis pēdējo izlidošanu;

9.5.2. pieprasījumu par to personu skaitu un identitāti, kuras atradušās civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā cietušajā gaisa kuģī, kas šķērsojis Latvijas Republikas gaisa telpu tranzītā, Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs sadarbībā ar Ārlietu ministriju nosūta ārvalstij, no kuras gaisa kuģis veicis pēdējo izlidošanu;

9.6. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību cietušajiem un konstatē cilvēka bioloģiskās nāves faktu;

9.7. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs izvērtē nepieciešamību aktivizēt Aviācijas nelaimes gadījuma informācijas centra darbību;

9.8. civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījuma upuru apzināšana un pārvietošana – Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs organizē civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā upuru mirstīgo atlieku transportēšanu uz tam paredzētajām vietām;

9.9. Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs informē sabiedrību par civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumu un tā seku likvidēšanu.

10. Latvijas Republikā sertificēts gaisa kuģu ekspluatants neatkarīgi no pamatdarbības vietas izstrādā ārkārtas situāciju rīcības plānu palīdzības sniegšanai cietušajiem un viņu tuviniekiem, ja civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā cietis kāds no gaisa kuģu ekspluatanta gaisa kuģiem.

11. Gaisa kuģu ekspluatants, kura gaisa kuģis cietis civilās aviācijas gaisa kuģa nelaimes gadījumā Latvijas Republikā:

11.1. nodrošina atbalstu cietušajiem – pirmās nepieciešamības preces, ūdeni, pārtiku, kā arī īslaicīgas uzturēšanās vietu un psiholoģisko un tūlītēju materiālo atbalstu;